

VRIJEDAN PROJEKT GOSPODARSKE ŠKOLE I COO ČAKOVEC

PLIVANJEM DO LJEPŠE SVAKODNEVICE

NAPISAO
Branko Nad

/////

Dječja cika, vika i veselje ispunjavala je tog prijedpoda Gradske bazene „Marija Ružić“ u Čakovcu, iako smo prilikom dolaska vidjeli tek pokojeg plivača u velikom olimpijskom bazenu. Ipak, u dnu velike grijane prostorije, gdje je smješten maleni bazen za neplivače, tridesetak veselih dječaka i djevojčica uči plivati. Neki od njih prvi su se put susreli s plivanjem kao vještinom, ali i vodom kao medijem za sport, igru i razonodu. Pod budnim okom učitelja tjelesnoga Nikole Talana uče kako se održati na vodi, kako mahati ručicama i

Projekt *I ja mogu!* plivačkog osposobljavanja djece s teškoćama i onih iz siromašnijih obitelji dvije škole provode u partnerstvu s Gradom te Čakovečkim plivačkim klubom, a vrijednost mu je oko 2,3 milijuna kuna osiguranih putem Europskoga socijalnog fonda

nogama, kako se uopće osloboditi straha od vode.

Edukacija vrijedna sama po sebi, tim važnija i pohvalnija jer je riječ o djeci s teškoćama u razvoju, štitičenicima Centra za odgoj i obrazovanje Čakovec. Nešto stariji su srednjoškolci, učenici Gospodarske škole Čakovec, čiji je dugogodiš-

nji profesor, nekad i ravnatelj škole, Vladimir Masten, pokrenuo čitavu priču.

SPORTSKA OPREMA NA POKLON

Gospodarska škola Čakovec projekt je nazvala „I ja mogu“, jer im je želja bila da se kroz sport što većem broju djece i mladih s invaliditetom te djeci koja su socijalno isključena omogući bolja integracija u zajednicu.

Svrha je projekta tijekom tri godine olakšati socijalnu integraciju sudjelovanjem i pristupom sportskim sadržajima za 120 invalidnih osoba te osoba s intelektualnim oštećenjima. Nastavnicima je osigurano stručno usavršavanje, dok se istodobno promotivnim kampanjama i volontiranjima senzibilizira javnost na predrasude i barijere s kojima se invalidi susreću u svakodnevnom životu. Ujedno su učenicima tih dviju škola osigurani kompleti sportske opreme u vrijednosti od oko 250 kuna po učeniku.

inicijator projekta, profesor Vladimir Master, predaje strukovnu skupinu predmeta u Gospodarskoj školi

Čakovec. Prateći natječaj, došao je na ideju za suradnju s Centrom za odgoj i obrazovanje, budući da je projekt namijenjen djeci s teškoćama i malisanima iz socijalno ugroženih obitelji. Da im se omogući bavljenje sportom, koji je ključan za zdravi razvoj svakoga djeteta, no ako to nije organizirano unutar neke škole, onda je sport kao hobi dosta skup i nedostupan djeci tih kategorija.

– Naša su djeca uglavnom iz siromašnih obitelji, čiji im roditelji ne mogu platiti članarinu u sportskim klubovima. Posebno se to odnosi na plivanje. Zato smo uz pomoć Grada uspostavili suradnju s Čakovečkim plivačkim klubom, jer smo se bazirali ponajviše na plivanje i igre u vodi kao nešto što bi toj djeci donijelo najviše koristi – objašnjava nam Masten.

Suradnja Gospodarske škole i COO Čakovec logična je, jer upravo u toj srednjoj strukovnoj školi, u raznim pomoćnim zanimanjima, završavaju bivši štitičnici Centra koji su postigli određenu dozu samostalnosti.

Plivanje je dakle osnova, bazični sport projekta *I ja mogu!* te se svakodnevno odlazi organizirano na gradske bazene. Dvadesetak daka iz Gospodarske škole i sedamdesetak iz Centra za odgoj i obrazovanje, gdje odgoj i osnove obrazovanja stječu osnovnoškolci, ali i stariji od 16 godina, štitičnici Centra koji zbog težih teškoća u razvoju imaju pravo na skrb do 23 godine.

S njima u bazenu radi učitelj tjelesnoga iz Centra Nikola Talan, no svakod-

DOBROBITI EUROPSKIH PROJEKATA

Škola niz godina sudjeluje u raznim europskim projektima. Počeli su 2005. godine, kad se škola preselila u novu zgradu na današnjoj lokaciji, suradnjom sa slovenskom Poljoprivrednom školom u Novom Mestu. S drugim projektom uspjeli su zaštititi medimursku vinsku marku Pošipel, uz pomoć Udruge vinara.

Nakon toga je Gospodarska škola surađivala s Centrom za socijalnu skrb i Srednjoj školom Prelog te obavljala polukvalifikacije za kuhare učenika romske nacionalnosti. Uslijedilo je osposobljavanje odraslih za vinogradare, vinare, cvjećare, ali i drugi projekti kojima škola pokušava unaprijediti zajednicu u kojoj djeluje. Budući da je državna blagajna za strukovne škole vrlo tanka, onda edukaciju i opremu uglavnom mogu dobiti baš u ovakvim europskim projektima.

Nasla su djeca uglavnom iz siromašnih obitelji, čiji im roditelji ne mogu platiti članarinu u sportskim klubovima. Posebno se to odnosi na plivanje. Zbog toga je plivanje bazični sport projekta I ja mogu! te se svakodnevno odlazi organizirano na gradske bazene

Vladimir Masten,
Gospodarska škola,
pokretač projekta

neveno s njima na plivanje odlazi i cijela ekipa stručnjaka, zaposlenika Centra, koji toj djeci pomažu spremati se za bazen i biti im pri ruci u samome bazenu.

SPORT ZA ZDRAVIJI RAZVOJ

Ne treba posebno isticati kako su djeca oduševljena ovim programom, posebno zato jer su im kroz projekt kupljene i trenirke, kupaci kostimi, što ih je samo dodatno motiviralo. Naime, toj su djeci, iz siromašnih obitelji, zaista takve, nama svakodnevne stvari često nedostupne i neostvarive.

– Program mnogo znači za emotivno sazrijevanje i socijalizaciju, jer to su djeca koja nemaju velike intelektualne domete, već im ta igra i druženje u bazenima znači više od ica. S uzbudjenjem čekaju kad će krenuti svaki dan na bazene. A i samo učenje te nove vještine plivanja ispunjava ih ponosom, budući da je i to korak prema njihovu osamostaljivanju.

Projekt se financira sredstvima Europskoga socijalnog fonda u iznosu od 2,35 milijuna kuna, do studenoga 2021. godine, ukupnog trajanja tri godine.

Za stručnu kineziološku pomoć brinu se nastavnici tjelesnoga Ranko Kuzmanović i Vlado Glavina iz Gospodarske škole, dok su iz Centra za odgoj uključeni gotovo svi djelatnici. Sve to pod budnim okom njihova učitelja tjelesnoga Nikole Talana. U Centru je počeo raditi tek prošle godine, s početkom projekta, ali ga, čujemo, klinici već obožavaju i bez straha mu se povjeravaju u njima često nepoznato me mediju – vodi:

– To plivanje djeci znači sve na svijetu i čini mi se kao da samo zbog toga dolaze u školu. Šalu na strahu, uživaju, vole bazene, tu igru u vodi, iako neki od njih nikad nisu bili u bazenima niti pokušali plivati. Zato je veselje još veće kad nakon nekoliko mjeseci sami zaplivaaju i osjete u samostalnost umjesto dotadašnjeg straha i nesigurnosti – ističe Talan.

Naravno, u grupi ima i plivača, koji tijekom programa samo usavršavaju svoju tehniku, dok je kod obuke neplivača uspješnost stopostotna i svi polaznici programa *I ja mogu!* proplivaju do kraja nastavne godine.

Osim plivanja, djeci je omogućeno igranje badmintona i kuglanje, sportovi koji su većini njih dosad bili nedostupni pa samim time i nepoznati, dodaje ovaj mladi učitelj tjelesnoga:

– Nažalost, većini te djece ovaj je projekt jedina prilika da se bave sportom i svakako bi ga valjalo proširiti na ostale gradove u Hrvatskoj. Jasno, treba osigurati financiranje, međutim možda i za druge sredine ima sredstava u Europskome socijalnome fondu.

S djecom i profesorom Talanom u bazenu smo zatekli i troje djelatnika Centra, edukacijske rehabilitatore Irenu Živko i Danijela Miklauića te pomoćnicu u nastavi Sonju Šarić. Svi uglas kažu kako ih pomaganje toj djeci na dnevnoj bazi ispunjava ponosom, i to intrinzično zadovoljstvo nikakav novac ne može platiti. Živko napominje kako je projekt za mališane više-struko koristan, i za osobni razvoj i za socijalne vještine, za razvoj motorike, koordinacije pokreta, ali i podizanje razine sreće, zadovoljstva sobom i svojim postignućima.

VODA KAO ZAHVALAN MEDIJ

Njezin kolega Danijel Miklauić objašnjava kako izgleda svakodnevnicu u Centru za odgoj i obrazovanje Čakovec. Djeci se omogućuju razne kreativne aktivnosti i osposobljavanje za svakodnevni život. Na vanjskome školskome igralištu često igraju nogomet, košarku, graničara. A jako dobro surađuju i s roditeljima, koji uglavnom slušaju njihove stručne savjete. Jer, upravo su stručni djelatnici Centra najveća, katkad i nužna pomoć roditeljima djece s teškoćama.

Sonja Šarić je pak pomoćnica u nastavi te ističe da im veliki problem stvara hrvatska praksa nekontinuiranog financiranja asistenata, pa i ona, poput svojih kolega diljem zemlje, svakog lipnja dobiva otkaz te ponovo pronalazi posao početkom svake školske godine:

Vrlo je stresno ljeto provoditi u razmišljanjima hoćemo li najesen dobiti posao, hoće li se riješiti financiranje pomoćnika u nastavi ili ne. Srećom, sve te nedoumice i strahove zaboravim kad počnem raditi s djecom, kad im pomazem da se razvijaju

Sonja Šarić,
pomoćnica u nastavi

RENATO VINKO, RAVNATELJ GOSPODARSKE ŠKOLE ČAKOVEC OBRAZOVANJE U POMOĆNIM ZANIMANJIMA

Gospodarska škola Čakovec ima 356 učenika, od kojih 19-ero učenika pohađa programe za učenike s teškoćama. Tim učenicima olakšavamo nastavu tako da su oni samo u jutarnjoj smjeni. Praktičnu nastavu organiziramo u školi i na školskom poljoprivrednom dobru. Program pomoćnih zanimanja (cvjećar, krojač) pokrenuli smo 2000. godine. Najsvježiji je program osposobljavanje za pomoćnog vrtlara, koji se provodi treću godinu zaredom. Dolaze im dijelom učenici iz COO-a, ali i drugih osnovnih škola iz posebnih odjela, odnosno učenici koji su nastavu pohađali u redovitim razredima, po prilagođenom programu.

– Interes za pomoćna zanimanja posljednjih je godina sve manji. Razlog vidim u trendu integracije učenika s teškoćama u redovita zanimanja, jer danas praktički u svakome redovitome razredu imate nekoliko učenika po prilagođenom individualnome programu. Neki bi učenici trebali ići u pomoćna zanimanja, ali na inzistiranje roditelja i malo većoj upornosti samih učenika završavaju redovite programe. I obrnuto, u pomoćnim zanimanjima imamo djecu koja po dobrim intelektualnim sposobnostima ne bi trebala biti ovdje, ali je problem njihova slaba socijalizacija i nedostatak roditeljske podrške. Dio učenika koji pohađaju pomoćna zanimanja jesu i djeca romske pripadnosti.

Danas je kudikamo teže školovati djecu u pomoćnim zanimanjima, jer roditelji više ne uvažavaju savjete škole i stručne službe.

– Neki ne žele nastaviti srednjoškolsko obrazovanje, jer mogu upisati samo pomoćna zanimanja, a to onda ni dijete ni roditelj ne želi. Srećom, njihov postotak nije velik, jer kakvo god obrazovanje i kompetencije dijete steklo to mu nitko ne može oduzeti i sigurno će mu život biti lakši zbog toga!

– Vrlo je stresno ljeto provoditi u razmišljanjima hoćemo li najesen dobiti posao, hoće li se riješiti financiranje pomoćnika u nastavi ili ne. Srećom, sve te nedoumice i strahove zaboravim kad počnem raditi s djecom, kad im pomazem da se razvijaju. Radim kao pomoćnik u nastavi pet godina. Prije toga sam radila kao špediter i ta mi je promjena bila najbolja odluka u životu.

Program projekta *I ja mogu!* realizira se tijekom satova tjelesne i zdravstvene kulture te produženoga stručnog postupka, s obzirom na organizaciju nastave i boravak djece u školi. Budući da COO Čakovec nema vlastitu sportsku dvoranu nego je dijele s Trećom osnovnom školom, posjet bazenima ispunjava potrebu za izlaskom iz škole i aktivnostima koje se mogu odraditi u nekim drugim, djeci zanimljivim ustanovama.

Kod učenika s tjelesnim teškoćama, voda kao medij vrlo je zahvalna i pozitivno djeluje na njihovu rehabilitaciju, govori na kraju našeg posjeta Jelena Lakuš, pedagoginja koja u Centru odgoj i obrazovanje radi šest godina.

U Centru se provode dva programa – u razrednim odjelima poseban program uz individualizirane postupke gdje djeca uče hrvatski jezik, matematiku, prirodu i društvo, sa smanjenim ishodišta učenja, dok se druge strane djece u odgojno-obrazovnim skupinama školuju po posebnom programu za stjecanje kompetencija u svakodnevnom životu i radu. To su djeca koja se pripremaju za svakodnevni život i situacije koje ih čekaju izvan škole, od brige o sebi, komunikacije, upoznavanja škole i uže okoline, radnog odgoja. Stariji se učenici radno osposobljavaju i rade u učeničkoj zadruzi.

Učenici pokazuju veliki interes odnosno zadovoljstvo svime što u

Mališani uživaju, vole bazene, tu igru u vodi, iako neki od njih nikad nisu bili u bazenima niti pokušali plivati. Zato je veselje još veće kad nakon nekoliko mjeseci sami zaplivaaju

Nikola Talan, COO Čakovec

programima Centra dobivaju, naročito ovim programom plivanja. To su djeca s većim teškoćama u razvoju, kojima je taj oblik socijalizacije, brige o sebi veoma važan. Neki su se prvi put susreli s ovakvim načinom rada u vodi, objašnjava Lakuš i zaključuje:

– Djeca su danas otvorenija, imaju manje treme nego prije 10-15 godina, lakše se oslobađaju i poklanjaju svoje povjerenje stručnjacima i asistentima koji rade s njima. Istodobno, treba ih konkretno potaknuti na ovakve aktivnosti, jer sigurno ne će sami istraživati te njima nepoznate sportove. No važno je da na taj poticaj reagiraju pozitivno. A uz takve povratne informacije i mi odrasli koji radimo s njima imamo više motivacije i želje tu djecu pripremiti za kvalitetnije sutra!